

Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.

Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

Nicolaus Schütze Johann Christoph Hillen von

**Disputatio Iuridica Inauguralis Ad L. Sancimus, Fin. C. De Reb. Alien. Non Alien.
&c.**

Rostochii: Kilius, 1647

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn731866142>

Druck Freier Zugang

Gesetz „Lameium“ (= wir bestimmen)
(Kindererziehung - Schutz)

Schütze - v. Killen. /d.
R.U. Chr. 1647.

1

Nic. Schütz (Chr. v. Hillen)

R. H. iiii. 1647.

DISPUTATIO JURIDICA INAUGURALIS
AD
L. SANCIMUS, FIN.
C. DE REB. ALIEN. NON
ALIEN. &c.

Q^{uam}
FAVENTE ÆTERNICLEMENTIA
Ex Decreto & Autoritate Magnifici
& Amplissimi JCtorum Ordinis in Inclyta
Rostochiensi Academia

PRÆSIDE

VIRO

Amplissimo, Consultissimo & Excellentissimo

Dn. NICOLA O Schüzen / JCt
& Antecessore celeberrimo, Reveren-
di Capituli Lubecensis Syndico gravissimo, &
h. t. Juridicæ Facultatis Vice-Decano Spectabili,
Fautore ac Patrono suo hono-
rando,

*Pro summis IN UTROQUE JURE privilegiis
& honoribus DOCTORALIBUS consequendis*

Publico Examini submittit

JOHAN. CHRISTOPH. von Hillen.

In Auditorio Majori, die 21. Octobris

Horis ante- & pomeridianis.

ROSTOCHII,

Typis NICOLAI KILLI, Acad. Typogr. Anno 1647.

DISPUTATIO JURIDICA INAUGURALIS

AD

L. Sancimus, fin. C. de Reb. alien. non alien. &c.

Dominij quidem effectus est, habere potestatem alienandi & liberè de re disponendi. Suæ enim quisq; rei moderator atq; arbiter, l. 21. C. mand. Unde Gaius l. 2. ff. si à par. quis man. iniquum esse putat, ingenuis hominibus non esse liberam rerum suarum alienationem. Veruntamen hic effectus nonnunquam justa de causa impeditur, ut inquit Imper. in pr. inst. quib. alien. lic. vel non. Accidentaliquando, ut qui dominus rei sit alienare non possit; & in l. 14. C. de contrah. empt. Unusquisq; suo arbitratu querere vel probare potest emptorem: nisi lex specialiter quasdam personas hoc facere prohibuerit. De materia hac prohibitæ alienationis præsenti Disputatione Inaugurali paucis differere vixum est, idq; occasione ad ductu L. Sancimus, fin. C. de reb. alien. non alien. &c.. Quod nostrum propositum ut feliciter in effectum deducere licet, divini numinis auxilium imploramus.

THEISIS I.

Umma L. Sancimus hæc est: Alienatio-
ne simpliciter prohibitæ, non tantum dominii trans-
latio prohibita esse censetur; verum etiam Juris in
illa re constitutio: sive prohibitio sit facta à lege,
sive testatore, sive contrahentibus.

A 2

II. In

II. In d. l. fin. dum propositum erat Imperat. nostro Justiniano principaliter defaire, quid nomine alienationis, in materia prohibitæ alienationis, venire debeat, statim in principio refert modos, quibus prohibitio fieri potest, dum inquit: *Sive Lex alienationem inhibuerit, sive testator hoc fecerit, sive pactio contrahentiū hoc admiserit.* Cujus vestigiis inhærentes, & nos initium faciamus à modis illis, & quidem à prohibitione quæ sit per Legem. Hujus Exempla, quæ in Jure passim obvia, licet quamplurima adduci possent, ne tamen terminus disputationi præscriptus excedatur, quædam tantum attulisse sufficiat.

III. Lege itaque interdicta est alienatio rerum pupillorum & minorum Tutoribus & Curatoribus. Nam ante Orationem Imperatoris Severi venditio earum rerum subsistebat etiam sine decreto l. 8. §. 1. ff. de reb. eor. qui sub tut. Illa vero Oratione primùm non omnia pupillorum & minorum bona, sed tantum prædia rustica vel suburbana à distractione libera excepta l. 1. pr. & §. 1. & 2. ff. de reb. eor. Prædia vero urbana & mancipia, omniaq; mobilia pretiosa, non solum vendere poterant tutores & curatores, verum etiam ad id necessitate erant adstricti in pr. l. 22. C. de admin. tutor. Constantinus autem Imperator utilitati minorum consulens, d. l. 22. præcepit, ut nulli tutorum curatorum vel licet alienare, tam res mobiles, quam immobiles minorum sine interpolatione decreti, exceptis iis quæ servando servari non possunt, item animalibus supervacuis add. l. 4. C. quand. decr. opus.

IV. Decretum hoc præcedere debet accurata judicis inquisitio, prout ea describitur l. 5. §. 9. 10. 11. & seqq. ff. de reb. eor. & probatio causæ d. l. 22. C. de adm. tut. quæ alienationis necessitatem inferat l. 6. C. de præd. & aliæ reb. min. uti: si urgeat æs alienum, nec aliundè pecunia ad extenuandum illud expediri possit d. l. 5. §. 14. junct. §. 9. ff. l. 12. C. eod. Nam sola utilitas hic non est causa sufficiens & justa, d. §. 14. l. 13. ff. eod. licet ea videatur evidens arg. d. 11.

V. Non solum autem tutores & curatores, verum etiam ipsi minoris, licet sint domini, alienare nequeunt. Pupilli quidem indistinctè ullam rem sine tutoris autoritate §. 2. Inst. quib. alien. lic. vel non l. 9. §. 1. ff. de autor. tut. Puberes vero, si habeant curatores, eodem jure consentent, & comparantur ei, cui, à Prætore curatore dato, bonis interdictis est l. 3. in pr. C. de in integr. restit. min. Curatoribus destituti, licet res suas

suas immobiles sine decreto non recte alienent l.3. C. de hū qui ven. atat.
l. 4. II. 15. C. de præd. & altius reb. min. l.3. quand. decr. op. aliud tamen
de rebus mobilibus videtur dicendum; d. l. 3. in fin. C. de in integr. refit.
min. at possunt restituī si læsi sint d. l. 3. nisi juramento promiserint se
alienationem non retracturos l.1. & auth. seq. C. si adversi vendit.

VI. Sine decreto tamen alienatio rerum minorum etiam est valida,
si fiat: Vel ex voluntate eorum quibus successerunt, sive testamento sit
declarata, l. 1. §. 2. l. ult. ff. de reb. eor. l. 3. C. quand. decr. op. Sive alia
quævis fuerit: d. l. 3. G. l. 1. C. eod. Sive obligatoria, ut ex ea validè conve-
niri possit minor l. 5. §. 6. & 7. ff. de reb. eor. sive non arg. d. l. ult. ff. de
reb. eor. Vel principis concessionē l. 2. C. quand. decr. op. Vel ex ne-
cessitate juris, uti: (1.) cas. l. 7. §. 1. ff. de reb. eor. l. 2. vers. quod si C.
cod. (2.) cas. l. 3. §. 1. ff. l. 1. C. eod. (3.) cas. l. 1. §. 2. in fin. l. 8. §. fin. ff.
l. 17. C. eod.

VII. Ex sententia Orationis divi Severi, & per consequentiam,,
Constitutionis Constantini in d. l. 22. junct. arg. l. 7 §. 11. & 12. ff. quib.
ex caus. in possess. l. 4. §. 25. ff. de dol. mal. exc. beneficium, quo res pu-
pillorum & adolescentum immobiles & mobiles quæ servando servari
possunt, sine decreto magistratus, distrahi prohibitum est, extenditur ad
Curatores furiosi & prodigi l. 2. C. de Cur. furios. l. 8. §. 1. l. 11 ff. de
reb. eor. Ipsi vero furiosi & prodigi ideo nihil ad aliquem transference
possunt, cum illi nullum habeant animi judicium, menteq; careant §. 1.
Inst. quib. non est perm. fac. test. his verò nihil in bonis sit l. 10. ff. de Cu-
rat. fur. Pro prodigo autem habetur is, qui talis sententia magistratus,
prævia causæ cognitione, declaratus est; quia ante incertum fuit, cum
res sit facti arg. l. 32. ff. de usur. Huic ipsa lege, sive ipso jure interdic-
tur bonis; l. 1. ff. de Curat. fur. l. 18. ff. qui testam. fac. poss. Nec prohi-
bitio magistratus hic necessaria, licet aliquando per consequentiam de-
clarationis accedat.

VIII. Res Ecclesiæ eodem quoq; privilegio sunt munitæ, ut
regulariter alienari non possint, tam jure Civili quam Canonico. l. ju-
bemus 14. C. de SS. Eccles. Nov. 7. & Nov. 120. cap. nulli, O tot. tit. X. in
6. in Clem., in Extrav. comm., dereb. Eccles. non alien. Sed tantum
in casibus jure permisis, & cum certis solennitatibus. dd. tit. 1. junct.
cap. 52. sine exceptione. 12. q. 2. quæ duo conjunctim & copulativè re-
quiruntur, neq; alterum intervenisse satis est.

IX. Casus liciti sunt I. Si necessitas urgeat, uti: Si ære alieno Ecclesia prematur. *auth. hoc ius porrectum vers. in cæteris C. de SS. Eccles.* II. Si evidens utilitas id postulet. *c. 8. §. 1. X. de reb. Eccles. non alien. d. c. 52. sine exceptione, 12. q. 2.* Et hi duo casus necessitatis & utilitatis conjuguntur in *Clem. 1. & in cap. 1. in 6. b.* III. Si pieratis causa id requirat, quæ est in redemptione captivorum & alimentis pauperum, *cap. sacrorum 15. c. aurum 70. 12. q. 2. l. 21. in fin. C. de SS. Eccles.* Addi IV. potest: Si pro remunerazione servitiorum benemerenti quid tribuendum sit. *cap. liberti. 65. Si pro remunerazione, cum capp. prox. seqq. 12. q. 2. cap. per tuas, s. ext. de donat. c. 7. & 12. de testam. junct. arg. l. 25. §. 11. ff. de petiz. hered. non facile tamen hic dominium alicujus rei, sed potius redditus & fructus ipsius concedendi.*

X. Et hæ sunt alienandi causæ jure approbatæ: In quibus omnibus pro forma observandæ sunt solennitates Juris Canon. in *dd. tit. de reb. Eccles. non alien.* & præcipue *d. c. 52. 12. q. 2.* expressæ. I. Ut intercedat solennis tractatio, inquisitio, & deliberatio. II. Prælati & totius Capituli consensus. III. Clericorum & Capitularium subscriptio. *add. c. 8. X. de hū quæ fiant à præl.*

XI. Ut mulieribus prospectum esset, lex etiam marito ademit protestatum alienandi prædia, & sic bona tantum immobilia, in aestimata in dotem data: *tot tit. ff. & C. de fund. dot. l. un. §. & cum lex. C. de rei ux. act. pr. Instit. quib. alien. lic.* Item propter nuptias uxori donata. *Nov. 61.* licet in alienationem uxor consentiat; nisi ille consensus vel juramento *cap. 28. X. de Jurej. cap. 2. de Jurej. in 6.* vel post bienium iteratò confirmetur, & ex aliis bonis mariti pro dote & donatione propter nuptias satisfieri possit *d. Nov. 61. §. 1. & 3. in fin.*

XII. Aliud exemplum prohibitæ alienationis nobis suppeditat *l. fin. C. de jur. Emphyt.* quæ vult, Emphyteutæ non licere sub poena cadiu*ci* jus suum Emphyteuticum vel meliorationes vendere & sic in alium transferre inscio vel non requisito domino.

XIII. Idem obtinet in Feudo, quod per Constitutiones Lotharii & Friderici, *capp. de prohib. feud. alien. per Loth. & Frider.* sine consensu domini, & si paternum sit, agnitorum, eorumve quorum interest *cap. un. de alien. pat. feud. alienari nequit.*

XIV. Ad hanc Classem pertinet etiam res litigiosa, sive de qua contro-

controvergia est, à litigantibus dum lis pendet alienari vetita l. 3 ff. l. 2.
C. de litig. sub poenâ d. l. 3. l. 4. C. eod. ne eo modo duriorem adver-
satij conditionem facere liceret. Constituitur autem res litigiosa per
citationem in actionib. s realibus Nov. 112. c. 1. per litis contestationem
in personalibus arg. l. 2. C. b. De jure Canonico res litigiosa fieri vi-
detur per solam citationem indistincte in omnibus actionibus, cum eo
jure statim judicium incipiat, & lis pendeat factâ citatione: clem. 2. et
lit. pen. nib. innov. c. 20. de offic. deleg. c. 11. de probat. quemadmo-
dum jure Civili per litis contestationem demum judicium inchoatur l. 1.
C. de lit. contest. l. 15 ff. ratam rem hab. l. 25. ff. de R. V.

XV. Ultimum Exemplum nobis erit in rebus restitutioni ob-
noxia, quorum alienationem improbat l. ult. §. 2. C. comm. de
leg. sub hac distinctione: ut quidem Fideicommissi purè vel sub certo
die relicti alienatio nullà ratione valeat; illius vero quod sub conditione
vel incerta die relictum est alienatio quidem teneat, quoad conditio vel
dies penderit; resolvatur autem, vel rescindatur simulac conditio extite-
rit vel dies venerit. d. l. ult. §. 3. Duæ insignes hujus Legis Exceptiones,
ut alias brevitatis ergo taceam, traduntur (1.) Nov. 39. in liberis gra-
vatis, qui etiam, si forte legitima non sufficiat constituendæ doti vel do-
nationi propter nuptias, ulterius de bonis restitutioni subjectis aliquid
alienare possunt. (2.) Nov. 108. in eo casu, quo superfluum & residuum
hereditatis quis restituere jussus est.

XVI. Post legis prohibitionem ponitur ab Imperatore in l. n. fin.
prohibitio testatoris. Nec mirum tantam ei concedi facultatem,
cum supremæ voluntatis stylus liber esse debeat, & licitum, quod ite-
rum non reddit arbitrium. l. 1. C. de SS. Eccles. l. 120. ff. de V. S.

XVII. Hæc fit vel per conditionem, uti: cum alicui testamento
res datur sub hac conditione, si non alienaverit. Vel per modum, cum
relinquitur res aliqua eâ lege, ne alienetur.

XVIII. Cum per formam modi prohibetur alienatio, requiritur,
ut favore aliquorum id fiat, quibus in casum contraventionis detur per-
secutio fideicommissi. Nam personâ cuius respectu ita à testatore dis-
positum, vel causâ, veluti: ut bona conserventur in familia, in agna-
tione, non expressâ, prohibitio est invalida, & uti nudum præceptum.,
nullius momenti sive efficacie l. 114. § 14. ff. de leg. l. l. 38. §. 4. l. 93. ff.
de leg. 3.

XIX.

XIX. Prohibitio autem conditionis loco adjecta, efficax est, licet nullius personæ vel causæ mentio sit facta. Quia conditione non impletâ, res quæ alienari prohibita est, revocari potest, vel per eum, in quem sub contraria conditione in pœnam testator eam transculit l. 3. §. 4. ff. d. adim. vel transf. leg. vel per eum à quo relictæ est l. univ. §. 7. C. de caduc. toll. Nec distinguendum putamus, utrum testator usus sit futuro subjunctivi, uti : si non alienaverit, an vero indicativi, ut hoc casu impediatur alienatio, illo vero non; sed tantum æstimatione exigi possit à prohibito, secundum Bartol. & alios in d. §. 14. l. 114. ff. de leg. 1. Cum illa distinctio nullâ expressâ lege nitatur, & pugnet cum præsumpta testatoris voluntate, huc fac. d. l. 3. §. 4. ff. de adim. vel transf. leg.

XX. Prohibitio deinde alia est Personalis, cum testator certis personis, uti ; hæredibus institutis, filijs suis, nepotibus interdicit alienatione, prout casus est in Nov. 159. licet etiam extra familiam alienare, prohibeat d. Nov. & l. 32. §. fin. ff. de leg. 2. Alia Realis, cum sine mentione certæ personæ in genere prohibetur alienatio in omni gradu, uti : ne bona sua unquam exeat de sua agnatione, unquam alienentur, sed perpetuò remaneant in sua familia, quo fac. l. 67. §. 5. l. 69. §. 3. ff. de leg. 2. Illa cum persona extinguitur d. Nov. 159. cap. 1. l. 38. §. 5. ff. de leg. 3. Hæc durat, quam diu ex illis quorum gratia est facta, uti in ex. all. ex agnatione, ex familia quidam superflunt arg. d. l. 67. §. 5. ff. de leg. 2. & sic extenditur etiam ultra quartum gradum, propter voluntatem testatoris, quæ omnino servanda.

XXI. Talis itaq; interdictio alienationis, quæ valida est & indefinita, hoc operatur, ut nō solum per actus inter vivos, verùm etiam per ultimā voluntatem alienare nequeat prohibitus extra personas, vel genus personarum, quarum respectu testator eam fecit. l. 114. §. 15. de leg. l. l. 69. §. 3. de leg. 2. l. 38. §. 3. de leg. 3. junct. l. 8. §. 2. C. de secund. nupt.

XXII. An vero prohibita censeatur etiam legalis alienatio, ut nec per successionem ab intestato res prohibita transferri possit in alium quam testator voluit, dubitatur. Affirmandum id tamen videtur, tam in personali, quam reali; cum etiam hoc casu ipse prohibitus quasi alienet. Nam is qui facere potest ne quis succedat, si id non facit, videatur ei relinquere. l. 3. l. 8. §. 1. ff. de jur. Codic. huc acced. text. in l. pen. §. matre l. 69. §. prædiuum ff. de leg. 2. l. 38. §. 2. ff. de leg. 3. G. arg. cap. 11. Nov. 119.

XXIII.

XXIII. Utilis hie & necessaria suboritur quæstio: Quale fideicommissum ex prohibita à testatore alienatione resultet, An simplex & absolutum restitutorum post mortem, an vero conditionale tantum, quod non committitur nisi in casum contraventionis? In hac quæstione licet varie distinguant: Dd, inter formulas prohibitionis; ita ut modò dicant fidei commissum tantum conditionale, modò autem simplex relictum esse. Attamen cum J Cti in legibus nostris non considerent variationem formulatū prohibitionis; sed solum hoc, an per alienationem possit videri factum cōtra prohibitionem: & nullibi definitum sit, præsupposita alienationis prohibitione, alio modo fideicommissum competere, quam in casum contrafactionis; idcirco & nos concludendum existimamus, ex omnibus formalis prohibitionis resultare tantum conditionale, si oīmitum voluntati testatoris non pareatur, fideicommissum, non vero simplex & absolutū in casum mortis, per text. in l. 69. § fratre. l. 77. §. lio bertis. l. pen. §. 15. ff. de leg. 2. l. 114 §. 17 ff. de leg. 1. l. 54. ff ad L Falcid.

XXIV. Sequitur in l. n. fin. Prohibitio alienationis facta patitione contrahentium. Quemadmodum enim alias quævis pacta licita ac justa contractibus adjici possunt, ex. gr. venditioni, pactum redimendi, l. 2. C de pac̄t. int. empe. & vend. pactum legis commissoriae tor. sit ff. de leg. comm (quod tamen in pignoribus reprobatur l. fin. C. de pac̄t pign.) Imo legem dant contractui l. 1. § 6 ff. depos l. 52. ff. de V. O. l. 23. de R. Ita quoque licet in translatione res suæ hanc legem addere, ne res illa alienetur, vel in certas personas l. 135 §. 3. ff. de V. O. vel simpliciter l. 3. C. de condic̄t. ob caus. junct. l. 48 ff. de pac̄tū.

XXV. Circa effectum trium horum prohibitionis modorum venit considerandum, Num eadem omnia sit vis & efficacia, cum ab Imperatore in n. l. fin. æquiparentur. Negativa in hac re sententia communis quasi calculo approbata est, qua statuitur: Quod quidem alienatio sit irrita ac invalida, si prohibitio facta sit vel per legem l. 5. C de LL. l. 14. §. 1. in fin. C. de SS. Eccles. vel per testatorem, propter fideicommissum quod in casum alienationis committitur l. 114. §. 14. ff. de leg. 1. l. 69. §. 3. ff. de leg. 2. & alijs text. Prohibitio autem per conventionem non impedit quo minus alienari res possit l. pen. ff. de pac̄t. & detur tantum hoc casu ex illa conventione condic̄tio ob causam l. 3. C. de condic̄t. ob caus. vel persecutio ejus quod interest l. 135. § 3. ff. de V. O. Verum lubet hoc loco tentare defensionem contrariae opinio-

nis, quæ fuit Rogerij antiquissimi illius Glossatoris, nimirum : Prohibitionem alienationis à contrahentibus in traditione rei appositam etiam hanc habere efficaciam, ut alienationem prorsus impedit, eodem modo, quo prohibitio legis & testatoris. propter hanc nostr. leg. fin. deinde l. fin. C. de paſt. int. empt. & vend. l. 9 ff. de manum. l. 5. C. si manc. ita fuer. alien. Nov. 120. c. 9. in pr. junct. l. 48. ff. de paſt. Et tantum de modis quibus sit alienationis prohibitio.

XXVI. Aggredimur itaque jam illam constitutionis nostræ partem, qua continetur id, propter quod præcipue hæc promulgata. Dubium enim erat, an is qui alienare prohibitus esset, satisfaceret prohibitioni, si rei dominium non transferret cum alienatio propriè dicatur tantum actus per quem dominium transfertur l. 1. in fin. C. de fund. dot. l. alienatum 67 ff. de verb. sign. An vero ulterius quid ab eo desideraretur. Justinianus autem Imperator, non attentâ vocis proprietate, generaliter hac lege fin. constituit: Prohibitione alienationis factâ, non solum dominii translationem esse prohibitam; verum etiam Ususfructus dationem, Hypothecam, Pignoris nexum, Servitutis & Emphyteuseos constitutionem. Hac forte ratione motus, ne alias facile eluderetur intentio prohibentis, si prohibitus alienare non transferret quidem ipsius rei dominium, sed vel illud redderet aliquo modo inutile, & inefficax, vel ipsam rei cōditionem longè deteriorem, vel denique causam præberet, ex qua postea sequeretur dominij translatio. Quod ut manifestius appareat, de singulis alienationis speciebus, pro ratione tamen pagellarum, concisè agendum.

XXVII. Dominii translatio, ut propriè dicta alienatio, priori loco s̄titutur. Est autem Dominium, Jus quo res cujusque est propria. quo fac. l. 13 ff. de acquir. rer. dom. & simil. Res dicitur simpliciter in definitione, quia non tantum corporalium rerum est dominium, verum etiam incorporalium. l. 3. in fin. ff. si ususfr. petet. l. 15.. §. 8. ff. quod via aut clam. l. 8. in pr. de reb. aut. justic. possid. arg. l. 25. ff. de Verb. sign. l. 1. & tot. tit. ff. si ususfr. pet. l. 1. si servit. vindic.

XXVIII. Transfertur dominium juxta l. traditionibus 20. C. de paſt. Traditionibus & usucaptionibus. Traditio alia est vera, alia ficta. Vera, cum quis rem mobilem de manu in manum tradit, vel in rei immobilis possessionem aliquem inducit. Ficta, cum res habetur pro tradi-

dita,

dita, uti in exemplo §. 44. 45. *Inst. de rer. divis.* l. 1. l. 28. *C. de donat.*
Veram deinde tantum admittunt res corporales §. per traditionem. In.
stit. de rer. div. l. 43. §. 1. ff. de acquir. rer. dom. l. 3. §. 2. ff. de act. empt.
l. 3. ff. de acquir. poss. Fictam sive quasi traditionem, incorporales. l. 3.
vers. dare ff. de usufr. l. fin. ff. de servit. l. 1. §. fin. ff. de servit. præd. rust.

XXIX. Nuda autem traditio dominium non transfert, sed requiri-
tur ut fiat ex justa aliqua ad transferendum habili causa l. 31. ff. de ac-
quir. rer. dom. qualis est venditionis, donationis, permutationis, trans-
actionis, in solutum dationis, dotis. Ex his itaque & similibus causis
per traditionem dominium rei prohibitæ regulariter transferri nequit.

XXX. Quemadmodum igitur per traditionem, an ita etiam per
Usucaptionem & præscriptionem (in qua propriè & verè est alienatio
ratione legis transferentis, non vero propriè, ratione domini amitten-
tis, cum ista tantum per fictionem quandam intelligatur transferre l. 28.
ff. de verb. sign.) rei prohibitæ dominium non transferatur vide apus.
Et videtur definiendum: Quod licet talis res præscriptione longi tem-
poris acquiri nequeat l. 16. ff. de fund. dot. l. fin. C. in quib. caus. in integ.
rest. l. 3. §. 3. C. comm. de leg. longissimi tamen temporis præscriptio re-
gulariter in hac re locum habere possit, uti triginta vel quadraginta
annorum l. 3. & 4. C. de præc. 30. vel 40. ann. cum omnem omnino
actionem tollat absque ullius causæ & personæ respectu. Ita præscriptio
quadraginta annorum Ecclesijs & alijs locis venerabilibus recte oppo-
nitur, sublatâ centenariâ, Nov. III. & 131. c. 6. junct. l. 23. C. de SS. Ec-
cles. Ita etiam minoribus nocet præscriptio triginta vel 40. annorum
l. fin. in fin. C. in quib. caus. in integr. restit. l. 3. vers. non sexus. C. de præ-
scrip. 30. vel 40. ann. junct. l. unic. C. si advers. Usucap.

XXXI. Sequuntur deinde alienationes impropriæ, sive per quan-
dam extensionem tales: cum quidem ipsa res non alienatur, sed alteri
jus dominio simile in re prohibita constituitur, quemadmodum fit I. In-
Ususfructus datione. Est enim unusfructus, Jus alienis rebus utendi
fruendi, salvâ rerum substantiâ. l. 1. ff. de usufr. pr. Inst. eod. Unde is cui
tale jus utendisfruendi concessum, omnia emolumenta, quæ ex re aliena
vel ejus occasione percipiuntur, (& sic non naturalia tantum l. 7. pr.
& §. 2. l. 9. & seqq. ff. de usufr. sed & civilia d. l. 7. §. 1. l. 59. § 1. ff. eod.) lu-
cratur, tanquam rei dominus. Neque extinguitur hic unusfructus mor-
te domini proprietatis qui eum constituit l. 3. §. 1. C. eod, sed durat usu-
fructuari.

fructuatio adhuc superstite, cuius demum morte finitur d. l. 3. in pr. & § 3. Inst. eod. Imo non solum usufructuario hoc jus concedi potest, verum etiam ejus heredibus, l. 14. C. eod. horum tamen si simpliciter tantum mentio facta sit, appellatione, primi non reliqui successores veniunt. d. l. 14. Hinc satis constat, quare non licet in re alienari prohibita usum fructum constituere; quia nuda tantum proprietas remaneret, nudum nomen domini, quod inutile est abscedente usufructu, emolumento & commodo rei, ac in effectu à dominij translatione non multum differret.

XXXII. Jus in re quis cōsequitur II. Per constitutionem Hypothecæ, quam l. n. fin. pro alienatione habet. Hypothecæ vocabulum variè sumitur: Aliquando pro re hypothecata, § 7. Inst. de Action. l. 2. l. 13. §. 4. 5. 6. de pign. & hyp. Deinde pro Jure hypothecæ, quod in re alicui datur l. 15. pr. l. 16. pr. §. 2. & passim ff. de pign. Denique pro conventione l. 4 & sim. ff. de pign. Verum cum in l. fin. prohibetur alienatio quæ sit per hypothecam, satis manifestum est, hic intelligi conventionem de re hypothecæ habenda; quo sensu Hypotheca est pactum legitimum l. 17. §. 2. junct. l. 6 ff. de pact. quo tēs aliqua obligatur tantum absque traditione d. §. 7. Inst. de Action. l. 9. § 2. ff. de pign. act. in securitatem crediti §. fin. Inst. quib. mod. re contr. obl. l. 9. § ult. ff. de suppell. leg.

XXXIII. Quamvis autem hypotheca sub nomine pignoris in genere & latè sumpto comprehendatur, uti apparet ex l. 1. pr. ff. de pignor. act. l. 17. § 2. ff. de pact. l. 16. § 1. l. 17. ff. junct. l. 18. C. de pignor. l. 33. §. 5. ff. de usurp. & usuc. A pignore tamen in specie & propriè dicto distinguitur, eique opponitur, uti docet Ulpianus in ante alleg. l. 9. §. 2. ff. de pign. act. quod confirmatur d. §. 7. Inst. de Action. Ideoque etiam n. l. fin. separatis prohibetur III. pignoris nexus;

XXXIV. Pignus in specie sive propriè dictum, diversam etiam, prout in hypotheca notavimus, recipit significationem. Quemadmodum autem hypotheca in l. n. fin. sumitur pro conventione de hypotheca, ita etiam pignoris nexus hic nihil aliud est, quam pignoris datum sive oppignoratio. Quare pignus ita consideratum, est contractus nominatus l. 1. § fin ff. de pact. l. contractus ff. de R. f. re initus. § ult. Inst. quib. mod. re contr. obl. bonæfidei, §. 28 Inst. de Action. l. 6. C. de pign. act. quores (sive mobilis l. 238 §. 2. ff. de verb. sign. sive immobilis

l. 15.)

l. 15. l. 16. §. 2. ff. de pign. act. l. 2. § fin. ff. de relig.) obligatur ac traditur. d. l. 9. §. 2. ff. de pign. act. l. 1. §. 6. ff. de O. & A. d. §. 7. Instit. de action. d. s. ult. Instit. quib. mod. re contr. obl. quo magis creditum in tutto sita. s. ult.

XXXV. Diximus hypothecam & pignus dari ob securitatem crediti; Hic enim finis est, ut cessante debitore in solutione, remedio pignoris constituti creditor suum consequatur. Idcirco ei jus distrahendi competit, idq; vel ex conventione vel ex lege. Ex conventione, si expressè convenerit, ut nisi intra certum tempus debitum fuerit solutum pignus distrahatur *l. 4. ff. de pign. act.* Hoc casu, quamvis pignus à creditore statim convento tempore præterito, distrahi possit, *d. l. 4. l. 8 §. 3. ff. de pign. act. l. 3. §. 1. in pr. verb. in tempore C. de jur. dom. impetr.* denunciatio tamen debitori prius facienda: cum ea in genere ante proscriptiō nem pignoris requiratur *l. 4. C. de distr. pign. l. 10. C. de pign.* nec ullibi specialiter in hoc casu sit remissa. Præterea humānitas suadet, ut ea fiat, ne alias debitor facile ce sua privetur, maximè cum ex modico tempore exiguum damnūm patiatur creditor, debitor vero ex amissione rei suæ sumnum interdum præjudicium.

XXXVI. Ex lege creditor jus distrahendi habet, quando de distractione nulla pactio intercessit, & tum si debitor in mora sit solvendi creditum, denunciatio facienda *l. 4. C. de distr. pign.* ex qua si biennium effluxerit, licet creditori pignus vendere. *d. l. 3. §. 1. in fin. C. de jur. dom. impetr.* bonâ fide & solenniter *l. 9. C. de distr. pign.* vel si emptor non inveniatur, creditor, secundum formam *in d. l. 3. §. 2. & 3. C. de jur. dom. impetr.* præscriptam, impetrabit à Principe addictionem rei jure dominii. Imò licet convenerit, ne res pignori data distraheretur, trinitatim denunciatio ut solvat debitor, requiritur, *d. l. 4 in fin. ff. de pign. act.* post tertiam si cessaverit, elapsa tamen biennio *arg. d. l. 3. §. 1. in fin. distractio* fiet.

XXXVII. Meritò igitur, (cum debitore solutionem detrectante, creditori potestas sit distrahendi pignus, ita, ut nec pacto illa venditio impediri queat) prohibita rei alienatione, ejusdem rei hypothecatio vel oppignoratio prohibita censetur, quia per hypothecam & pignus uti diximus pervenitur ad alienationem, & qui denegat consequens, denegare etiam videtur antecedens *arg. l. 16. ff. de sponsal.*

XXXIX. Ulterius progreditur Imperator *in l. fin. dum IV.* etiam

Servitutis impositionem impedit in re alienari prohibita. Servitus in genere est jus, quo res aliena vel personæ vel rei nostræ utilitatem præstat. Hinc duplex: Personalis & Realis l. 1. ff. de Servit. l. 15. eod. l. 12. ff. de ann. legi. De hac vero Servitute in genere non loqui Imperatorem, liquet ex eo, quod specialiter Ususfructus dationem ante prohibuerat, sed tantum de Servitute reali, quæ in specie & per excellentiam solet appellari Servitus, ut id infinita loca probant, præsertim tot. tit. de Servit. inscript. tit. pen. & ult. ejusd. lib. ff. l. 1. §. 1. in fin. ff. de rer. divisi. §. ult. Instit. de Uso & habitat. Hæc est Jus l. 1. ff. de Servit. præd. rust. d. l. 1. §. 1. in fin. ff. de R. D. Instit. dereb. corpor. & incorpor. l. 20. §. 1. ff. de acquir. rer. dom. quo præmium alienum l. 5. ff. si ususf. petat. l. 16. ff. de Servit. præd. Urban. nostro prædio l. 1. §. 1. l. 6. in fin. pr. ff. Comm. præd. servit d. l. 6. pr. & §. fin. h. e. utilitatem præstat l. 6. §. 1. l. 5. §. 1. in fin. ff. de Servit. præd. rustic. l. 15 ff. de Servit.

XXXIX. Cum autem per Servitutis impositionem rei conditio ita deterioretur, ut quæ antea erat libera, in qua dominus facere poterat quidlibet jure dominii, deveniat serva, jusq; illud domini imminuat: Ia tantum etiam aliquando pro qualitate servitutis imminui possit, ut jus ejus cui servitus debetur, potius sit quam ipsius domini prædi seruentis, dubium non est, quin jure etiam facultas servitutis constituta adimatur ei, cui rei alienatione interdictum.

XL. Tandem inter modos alienandi l. n. fin. refert Emphyteuseos contractū, eumq; reddit invalidum in re alienari prohibita. Est autem Emphyteusis, Contractus Juris gentium arg. §. 2. in fin. Inst. de J. N. G. & C. l. s. ff. de Just. & jure junct. §. 3. Inst. de loc. & cond. l. 15. §. 1. ff. qui satisf. cog. l. 3. §. 4. ff. de reb. eor. nominatus l. 1. 2. & 3. C. de Jur. Emphyt. junct. l. 15. §. 26. ff. de damn. inf. bona fidei arg. §. 28. Inst. de Action. junct. d. §. 3. quo res immobilis (non tantum ager aut fundus d. §. 3. tot. tit. ff. si ager rectig. l. 31. ff. de pignor. l. 2. C. de Jur. Emphyt. & paß. verum etiam ædes, d. l. 15. §. 26. ff. de damn. inf. Nov. 120. c. 1. §. 2.) utenda fruenda conceditur d. §. 3. sub lege meliorationis & præstationis annuae d. l. 1. ff. si ag. rect. d. §. 3. & l. 2. C. b.

XLI. Vi hujus Contractus, tale jus in re in Emphyteusis concessa quis consequitur, ut tanquam dominus omnem ex fructum & utilitatem percipiat. Nec solvit mercedem quæ fructuum modo respondeat uti conductor, sed in recognitionem dominii tantum, certam aliquam pensionem

pensionem sive Canonem, qui etiam in exiguo aliquo potest consistere.
Quamdiu autem pensio haec domino praestatur, neq; ipsi qui Emphyteu-
sin acquisivit neq; ejus heredibus afferri res Emphyteutica potest d. l. i.
ff. si ag. rectig. d. §. 3. Inst. de loc. & cond. & quidem nunquam, si in per-
petuum Emphyteusis sit constituta, quod de natura hujus contractus vi-
detur esse d. §. 3. & d. l. i. unde etiam hoc jus perpetuarium appellatur l. i.
C. de offic. com. sacr. pal. Si vero ad certum tempus, quod ex pacto vel
ex accidenti magis fit, antequam tempus pacto comprehensum effluxe-
rit l. 3. ff. si ag. rectig.

XLII. Quod si forte possessionem sui juris amiserit Emphyteuta
quamvis dominus rei non sit effectus, tamen ratione juris in illa re con-
stituti, cuius respectu dominus vocatur l. 12. in fin. C. de fund. patrim. ha-
bet actionem in rem adversus quemvis possessorum, etiam ipsum rei
proprietarium d. l. i. in fin. ff. si ager rectig. Deniq; si è res sua putet Em-
phyteuta, potest jus suum Emphyteuticum vendere & pretium melio-
rationis accipere. Et si quidem dominus ipse, facta ei denunciatione,
pretioq; quod ab aliis revera offertur, dicto, emere velit, præfertur: Hic
si recusat, vel intra spatum duorum mensium voluntatem suam non de-
claret, licentia Emphyteutæ datur, ubi voluerit, & sine consensu domi-
ni meliorationes suas vendere, personis tamen concessis & ad solven-
dam Emphyteuticum Canonem idoneis. l. 3. C. b.

XLIII. His omnibus & similibus bene ponderatis, quis non vi-
deat, justa ratione nec Emphyteuseos contractum ullum obtinere ro-
bur in re alienari prohibita, recteq; speciebus alienationis annumerari?
conf. cap. un. §. donare, qualiter ol. pot. feud. alien.

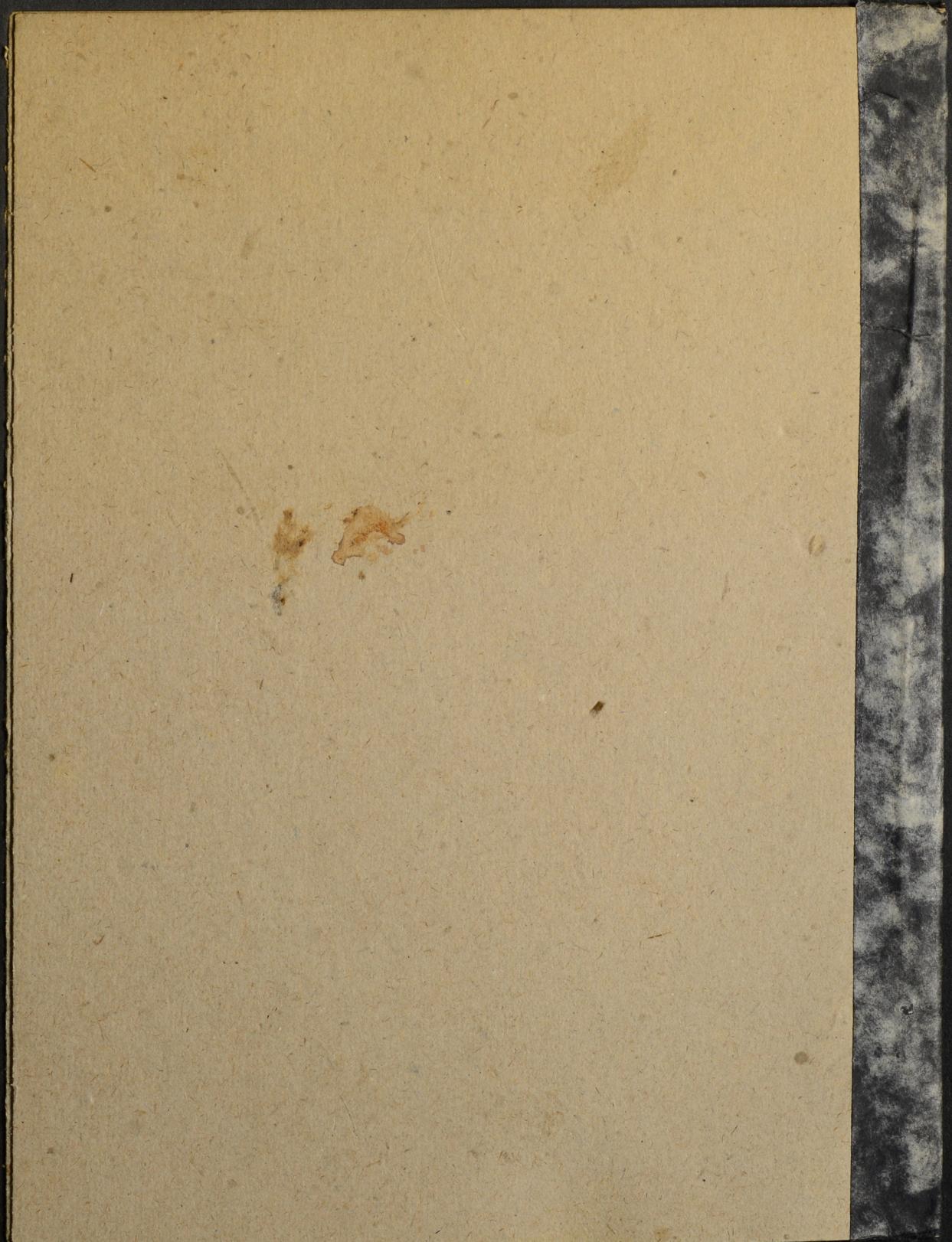
XLIV. Non erit tacite prætereunda hoc loco illa quæstio: An lo-
cation in longum tempus facta degeneret in Emphyteusin? & consequen-
ter, An etiam ea censeatur prohibita? Negativa hic in utrâq; placet. In
priori ideo, quia tempus non constituit differentiam inter Emphyteu-
sin & locationem, cum Emphyteusis etiam ad tempus l. 3. ff. si ag. rectig.
concedatur, & locatio conductio in perpetuum l. 10. C. de loc. cond. fie-
ri possit; sed alia superlunt utriusq; contractus substantialia, quæ unum
ab altero secernunt, ideoq; uniuscujusq; contractus initium & causa
spectanda l. 8. ff. mand. In posteriori, quia in l. n. fin. locatio & condu-
ctio ad longum tempus inter alienationis species non refertur, sed in-
con-

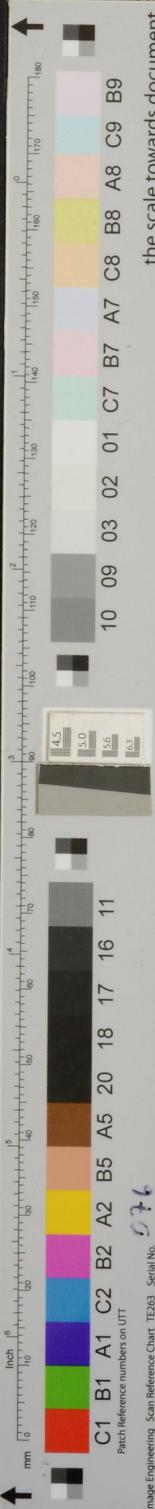
contrarium l. pen. § 15. ff. de leg. 2. locatio indistincte permittitur ei qui alienare erat prohibitus. Accedit, quod per locationem non dominium rei l. 39. ff. locat. cond. nec jus in re, nec possessio transferatur l. 33 §. 1. in fin. ff. de usuc. l. 1. C. comm. de Usuc. l. 2. C. de præfir. 30. vel 40. ann. Hoc autem quamvis in genere verum sit, in re tamen Ecclesiastica non procedit, in qua specialiter quoq; locatio non solum ad longum tempus Clem. monasteriorum. in fin. de reb. Eccles. non alien. cap. nulli, cap. ad audientiam, X. de reb. Eccles. non alien. verum etiam, ne ulla fraudab administratoribus illarum rerum possit committi, ultra triennium est prohibita cap. ambitiose, in extrav. comm. de reb. Eccles. non alienand.

X L V. Mancipiorum manumissionis quamvis etiam in lege n. fin. ut speciei alienationis mentio fiat, de ea tamen in præsentiarum nihil acturi sumus, cum hodiè non sit in usu & pagellarum angustia brevitatem requirat. Finem proinde nunc ponamus repetitioni l. n. fin. (quæ pro materiarum varietate & amplitudine ubiorem tractatum desideraslet) postquam admonuerimus, notandam esse limitationem in fin. præsentis legis ab Imperatore adjectam, quæ hæc est: Quod quidem sub nomine alienationis omnes enumeratae species continantur, vel sint prohibita; nisi aliquid tale fieri permittat, aut constitutionum sive legum autoritas, aut testatoris voluntas, aut pactiorum tenor, quibus modis antea dictum est prohibitionem fieri. Huic enim constitutioni tum demum locus est, quando alienatio in genere, simpliciter & absolute est vetita. Casus, quo lex in re, quam alienare prohibet, usus fructus constitutionem permittit est in l. 14. §. fin. C. de S. S. Eccles. sub conditione tamen ibidem expressa. Deinde ager emphyteuticus pignori dari potest l. 16. §. 2. ff. de pign. act. l. 31. ff. de pign. quamvis ejus alienatio sit interdicta l. fin. C. de jur. Empb. Ita vasallus rei in feudum concessæ servitutem imponere potest cap. un. vers. quid ergo. de invest. de re alien. fact. quam tamen alienare nequit. Eodem modo testator & contrahentes possunt prohibere tantum dominij translationem, venditionem, donationem, & concedere prohibito potestatem Usumfructum, Emphyteusin constituendi. Pluribus de hac re agere præsentis negotii, ut dixi, ratio non patitur, pedem itaq; hic figo.

Summo & immortali Deo sit laus & perennis gloria.

• 6 (0) 9 •

onem, qui etiam in exiguo aliquo potest consistere.
Isto hæc domino præstatur, neq; ipsi qui Emphyteu-
is heredibus afferri res Emphyteutica potest d. l. i.
Inst. de loc. & cond. & quidem nunquam, si in per-
sunt constituta, quod de natura hujus contractus vi-
l. i. unde etiam hoc jus perpetuarium appellatur, i.
pal. Si vero ad certum tempus, quod ex pacto vel
t, ante quam tempus pacto comprehensum effluxerit

i fortè possessionem sui juris amiserit Emphyteuta
ei non sit effectus, tamen ratione juris in illa re con-
dominus vocatur l. 12. in fin. C. de fund. patrim. ha-
m aduersus quemvis possessorem, etiam ipsum rei
. in fin. ff. si ager rectig. Deniq; si è res sua putet Em-
s suum Emphyteuticum vendere & pretium melio-
t quidem dominus ipse, facta ei denunciatione,
s revera offertur, dicto, emere velit, præfertur: Hic
iatum duorum mensium voluntarem suam non de-
hyteutæ datur, ubi voluerit, & sine consensu domi-
is vendere, personis tamen concessis & ad solven-
n Canonem idoneis. l. 3. C. h.

*mibus & similibus bene ponderatis, quis non vi-
nec Emphyteuseos contractum ullum obtinere ro-
hibita, recteque speciebus alienationis annumerari?
re, qualiter ol. pos. feud. alien.*

it tacitè prætereunda hoc loco illa quæstio: An lo-
pus facta degeneret in Emphyteusin? & consequen-
tia prohibita? Negativa hic in utrāq; placet. In
tempus non constituit differentiam inter Emphyteu-
um Emphyteusis etiam ad tempus l. s. ff si ag. vestig.
io conductio in perpetuum l. 10 C. de loc. cond. fie-
derunt utriusq; contractus substantialia, quæ unum
, ideoq; uniuscujusq; contractus initium & causa
ind. In posteriori, quia in l. n. fin. locatio & condu-
lus inter alienationis species non refertur, sed in-